

Bruxelles, 7. lipnja 2017.
(OR. en)

9916/17

CYBER 91
RELEX 482
POLMIL 58
CFSP/PESC 476

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	7923/2/17 REV 2
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o okviru za zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti („Alati za kiberdiplomaciju”) – usvajanje

1. Na sastanku PSO-a 14. ožujka 2017. ESVD / službe Komisije predstavili su zajednički dokument za raspravu o zajedničkom diplomatskom odgovoru EU-a na kiberoperacije („Alati za kiberprostor”)¹. Delegacije su pozdravile instrument, kao i predloženo daljnje postupanje u okviru Horizontalne radne skupine za kiberpitanja. Kao rezultat toga, PSO je pozvao Horizontalnu radnu skupinu za kiberpitanja da detaljnije preispita dokument uz savjetovanje s drugim pripremnim tijelima Vijeća, prema potrebi, prije nego što se vrati na to pitanje do kraja lipnja, uzimajući u obzir ishod tog preispitivanja.
2. Kao odgovor na poziv PSO-a, zajednički dokument predstavljen je i o njemu se raspravljalo i na sastanku Horizontalne radne skupine za kiberpitanja 22. ožujka 2017. Delegacije su pozdravile dokument i istaknule potrebu da se uzme dovoljno vremena kako bi se o njemu detaljno raspravljalo. Velik broj delegacija izrazio je mišljenje da kao daljnji korak prednost daju izradi zaključaka Vijeća koji će biti priloženi samom instrumentu.

¹ WK 2569/2017 INIT.

3. S obzirom na to predsjedništvo je pripremilo nacrt zaključaka Vijeća kako su navedeni u dokumentu 7923/17, koji su predstavljeni i preispitani na dvama uzastopnim sastancima Horizontalne radne skupine za kiberpitanja održanima 19. travnja odnosno 12. svibnja 2017., na kojima je tekst dodatno pojednostavnjen i poboljšan u skladu s primjedbama država članica.
4. Konačan tekst nacrt zaključaka Vijeća podnesen je PSO-u 6. lipnja 2017. u skladu sa zadaćom iz ožujka i dogovoren je uz nekoliko dodataka² s ciljem da ga Vijeće usvoji.
5. U tom kontekstu od COREPER-a se traži da pozove Vijeće da odobri Nacrt zaključaka Vijeća o okviru za zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti kako je naveden u Prilogu.

² WK 6162/2017 REV 1.

**NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA O OKVIRU ZA ZAJEDNIČKI DIPLOMATSKI
ODGOVOR EU-a NA ZLONAMJERNE KIBERAKTIVNOSTI („INSTRUMENT ZA
KIBERDIPLOMACIJU”)**

Vijeće Europske unije usvojilo je sljedeće zaključke:

1. EU prepoznaje da kiberprostor nudi znatne mogućnosti, ali i predstavlja sve veće izazove za vanjske politike EU-a, uključujući zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, te potvrđuje sve veću potrebu da se zaštiti cjelovitost i sigurnost EU-a, njegovih država članica i njihovih građana u pogledu kiberprijetnji i zlonamjernih kiberaktivnosti.

EU podsjeća na svoje zaključke o strategiji EU-a za kibersigurnost³, posebice na svoju odlučnost da kiberprostor zadrži otvorenim, slobodnim, stabilnim i sigurnim pri čemu se primjenjuju temeljna prava i vladavina prava. Podsjeća i na svoje Zaključke o kibernetičkoj diplomaciji⁴, posebice na to da bi zajednički i sveobuhvatan pristup EU-a kiberdiplomaciji mogao doprinijeti sprečavanju sukoba, ublažavanju kiberprijetnji i većoj stabilnosti u međunarodnim odnosima.

EU i njegove države članice primjećuju važnost trenutnog djelovanja kiberdiplomacije EU-a i potrebu da kiberinicijative EU-a budu usklađene kako bi se učinkovito ojačala kiberoptornost, te su ohrabrene u tome da dodatno pojačaju svoje napore u pogledu kiberdijaloga u okviru učinkovite koordinacije politika i naglašavaju važnost izgradnje kiberkapaciteta u trećim zemljama.

2. EU je zabrinut zbog sve veće sposobnosti i spremnosti državnih i nedržavnih aktera da nastoje ostvariti svoje ciljeve poduzimanjem zlonamjernih kiberaktivnosti različitog opsega, razmjera, trajanja, intenziteta, složenosti, sofisticiranosti i učinka.

³ 12109/13.

⁴ 6122/15.

EU potvrđuje da zlonamjerne kiberaktivnosti mogu predstavljati prijestupe prema međunarodnom pravu i naglašava da države ne bi trebale provoditi ili svjesno podupirati aktivnosti u području informacijske i komunikacijske tehnologije u suprotnosti sa svojim obvezama prema međunarodnom pravu, te ne bi trebale svjesno dopustiti da se njihovo državno područje upotrebljava za međunarodne prijestupe upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija, kako je navedeno u izvješću Skupine vladinih stručnjaka u okviru Ujedinjenih naroda (UN GGE) iz 2015.

3. EU podsjeća na svoje napore i napore svojih država članica da se poboljša kiberotpornost, posebice provedbom Direktive o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti i mehanizama operativne suradnje predviđenih tom direktivom, i na to da zlonamjerne kiberaktivnosti protiv informacijskih sustava, kako je definirano pravom EU-a, predstavljaju kazneno djelo te učinkovita istraga i kazneni progon takvih kaznenih djela i dalje ostaje zajednički pothvat za države članice.

EU i njegove države članice primaju na znanje tekući rad Skupine vladinih stručnjaka u okviru Ujedinjenih naroda za najnovija kretanja (UN GGE) u području informatike i telekomunikacija u kontekstu međunarodne sigurnosti, koji se temelji na izvješćima iz 2010., 2013. i 2015.⁵, te su potaknuti da snažno podupru konsenzus da je postojeće međunarodno pravo primjenjivo na kiberprostor. EU i njegove države članice snažno su predani aktivnom podupiranju razvoja dobrovoljnih, neobvezujućih normi odgovornog ponašanja države u kiberprostoru i regionalnih mjera za izgradnju povjerenja koje je dogovorio OEES⁶ radi smanjenja rizika od sukoba koji potječu od korištenja informacijskim i komunikacijskim tehnologijama.

EU potvrđuje svoju predanost rješavanju međunarodnih sporova u kiberprostoru mirnim sredstvima i tome da bi svi diplomatski naponi EU-a prvenstveno trebali biti usmjereni na promicanje sigurnosti i stabilnosti u kiberprostoru povećanjem međunarodne suradnje te na smanjenje rizika od pogrešnog tumačenja, eskalacije i sukoba koji bi mogli potjecati od incidenata povezanih s informacijskom i komunikacijskom tehnologijom. U tom pogledu EU podsjeća na poziv Opće skupštine UN-a svim državama članicama UN-a da se u svojoj upotrebi informacijskih i komunikacijskih tehnologija vode preporukama iz izvješća UN GGE-a.

⁵ A/68/98 i A/70/174.

⁶ PC.DEC/1106 od 3. prosinca 2013. i PC.DEC/1202 od 10. ožujka 2016.

4. EU ističe da jasno ukazivanje na vjerojatne posljedice zajedničkog diplomatskog odgovora EU-a na takve zlonamjerne kiberaktivnosti utječe na ponašanje potencijalnih agresora u kiberprostoru te se time jača sigurnost EU-a i njegovih država članica. EU podsjeća da pripisivanje državnom ili nedržavnom akteru ostaje suverena politička odluka utemeljena na informacijama iz svih izvora i trebalo bi je donijeti u skladu s međunarodnim pravom koje se odnosi na odgovornost države. U tom pogledu EU ističe da pripisivanje državnom ili nedržavnom akteru nije potrebno za sve mjere zajedničkog diplomatskog odgovora EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti.

5. EU potvrđuje da su mjere u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike, uključujući, prema potrebi, mjere ograničavanja, donesene na temelju relevantnih odredaba Ugovorâ, prikladne za okvir za zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti i njima bi se trebalo poticati suradnju, ublažiti neposredne i dugoročne prijetnje te dugoročno utjecati na ponašanje potencijalnih agresora. EU će raditi na daljnjem razvoju okvira za zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti, vodeći se sljedećim glavnim načelima:

- cilj je odgovora integracija i sigurnost EU-a, njegovih država članica i njihovih građana,
- njime se u obzir uzima širi kontekst vanjskih odnosa EU-a s dotičnom državom,
- njime se predviđa postizanje ciljeva ZVSP-a kako su navedeni u Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i odgovarajući postupci predviđeni za njihovo postizanje,
- odgovor se temelji na zajedničkoj svijesti o stanju dogovorenoj među državama članicama i odgovora potrebama konkretne situacije,
- proporcionalan je opsegu, razmjeru, trajanju, intenzitetu, složenosti, sofisticiranosti i učinku kiberaktivnosti,
- njime se poštuje primjenjivo međunarodno pravo i ne smiju se kršiti temeljna prava i slobode.

6. EU poziva države članice, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i Komisiju da u potpunosti razviju okvir za zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti i u tom pogledu potvrđuje svoju predanost nastavku rada na tom okviru u suradnji s Komisijom, ESVD-om i drugim relevantnim strankama uspostavom provedbenih smjernica, uključujući pripreme prakse i postupke komuniciranja, te njihovim testiranjem upotrebom odgovarajućih vježbi.